

Cyflwyniad

Ar 30 Gorffennaf 2025, cyhoeddwyd amcangyfrifon poblogaeth canol 2024 ar gyfer ardaloedd awdurdodau lleol yng Nghymru a Lloegr gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG). Mae'r amcangyfrifon yn adlewyrchu canolbwynt y flwyddyn benodol (30 Mehefin) ac fe'u cyhoeddir yn flynyddol gan y SYG fel mesur mwy cyfoes o boblogaeth a newid rhwng Cyfrifiadau dengmlwyddol. Dyma'r bedwaredd set o amcangyfrifon blynyddol canol i'w cyhoeddi yn seiliedig ar ganlyniadau Cyfrifiad 2021.

Cyfrifir amcangyfrifon canol blwyddyn gan heneiddio ar amcangyfrifon y boblogaeth o'r Cyfrifiad, gan gymhwyso data ar gofrestrïadau genedigaethau a marwolaethau, ac amcangyfrif lloedd mudo mewnol (symudiadau i/o fannau eraill o fewn y DU) a mudo rhyngwladol (i/o'r tu allan i'r DU). Mae'r amcangyfrifon hyn yn ymwneud â'r boblogaeth breswyl arferol. Caiff preswylwyr arferol sydd i ffwrdd o'u cartref dros dro eu cynnwys, ond caiff ymwelwyr eu heithrio. Caiff myfyrwyr eu cyfrif yn eu cyfeiriad yn ystod y tymor. Mae'r amcangyfrifon hyn yn cynnwys mudwyr rhyngwladol tymor hir (pobl sy'n newid eu gwlad breswyl arferol am o leiaf flwyddyn) ond nid yw'n cynnwys pobl sy'n cyrraedd neu'n gadael y DU am lai na blwyddyn.

Mae'r nodyn hwn yn rhoi trosolwg byr o'r ffigurau cyhoeddedig sy'n canolbwyntio ar y prif ganlyniadau ar gyfer Abertawe a Chymru; poblogaeth yn ôl oedran a rhyw; a thueddiadau tymor byr dros y cyfnod 12 mis i fis Mehefin 2024, gan gynnwys yr wybodaeth a oedd ar gael am yr elfennau newid poblogaeth. Fel rhan o'r cyhoeddiad hwn, diwygiwyd amcangyfrifon poblogaeth a chydannau newid ar gyfer canol 2022 a chanol 2023 gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol i ystyried amcangyfrifon wedi'u diweddarau o fudo mewnol a rhyngwladol. Yn Abertawe, mae cyfanswm yr amcangyfrif poblogaeth a gyhoeddwyd yn flaenorol ar gyfer 2023 wedi cynyddu tua 2,200 oherwydd y diwygiad hwn, ac mae'r amcangyfrif ar gyfer 2022 wedi cynyddu tua 800. Mae'r ystadegau a amlinellir yn y nodyn briffio hwn yn adlewyrchu'r ffigurau diwygiedig.

Ystadegau cenedlaethol

Poblogaeth amcangyfrifedig Cymru a Lloegr yng nghanol 2024 yw 61.8 miliwn, cynnydd o oddeutu 706,900 (1.2%) ers canol 2023. Cyhoeddir amcangyfrifon ar gyfer yr Alban a Gogledd Iwerddon gan asiantaethau ystadegau eraill y DU (NRS, NISRA) gydag amserlenni rhyddhau gwahanol. Disgwylir i amcangyfrifon poblogaeth canol 2024 ar gyfer y DU fod ar gael yn ddiweddarach yn 2025.

Y boblogaeth yng Nghymru

Ar gyfer canol 2024, amcangyfrifir bod poblogaeth Cymru'n 3,187,000 – cynnydd o 19,300 neu 0.6% ar ffigur canol 2023. Gyda newid naturiol negatif (tua 8,100 yn llai o enedigaethau na marwolaethau) yng Nghymru, mae'r cynnydd rhwng canol 2023 a chanol 2024 wedi'i ysgogi'n bennaf gan gynydd mewn mudo rhyngwladol net (+22,700). Roedd mudo net negyddol mewnol (o fewn y DU) hefyd wedi ychwanegu tua 4,800 at boblogaeth Cymru dros flwyddyn.

Yng Nghymru, cafwyd cynnydd yn y boblogaeth mewn 21 o'r 22 awdurdod lleol rhwng canol 2023 a chanol 2024, gyda'r cynnydd mwyaf yng Nghaerdydd (+4,200) a Chasnewydd (+1.7%). Ynys Môn yw'r unig ardal sy'n nodi gostyngiad bach yn y boblogaeth. Mae manylion pellach

ynghylch y boblogaeth a'r newid diweddar (yn y flwyddyn i 2024) ym mhob un o'r 22 ardal awdurdod lleol i'w cael yn Atodiad 1.

Poblogaeth Abertawe

Amcangyfrif poblogaeth canol blwyddyn 2024 ar gyfer Dinas a Sir Abertawe yw **251,300** (wedi'i dalgrynnu), sy'n cynnwys 127,000 o fenywod a 124,300 o ddynion. Mae'r ffigwr hwn yn cynrychioli cynnydd o oddeutu 2,300 neu 0.9% ar amcangyfrif (diwygiedig) canol 2023.

Mae elfennau cyffredinol newid mewn poblogaeth – sef genedigaethau, marwolaethau (h.y. newid naturiol) a mudo o ganol 2023 i ganol 2024 – wedi'u nodi yn Nhabl 1 isod. Mae dadansoddiad o'r data ategol a ryddhawyd gyda'r amcangyfrifon yn awgrymu bod y cynnydd cyffredinol a gafwyd ym mhoblogaeth Abertawe dros y 12 mis i fis Mehefin 2024 o ganlyniad i fudo rhyngwladol net (+4,900 o bobl yn fras), wedi'i wrthbwysu'n rhannol gan ostyngiadau drwy fudo mewnol (yn y DU) (-1,900 net) a newid naturiol negyddol (tua 700 yn fwy o farwolaethau na genedigaethau yn ystod y flwyddyn).

Tabl 1: Amcangyfrifon Canol Blwyddyn 2024, elfennau newid mewn poblogaeth: Abertawe, Cymru, Cymru a Lloegr (C a LI)

Area:	Poblogaeth canol 2023	Elfennau Newid:		Mudo a newidiadau eraill	Poblogaeth canol 2024
		Genedigaethau	Marwolaethau		
Abertawe	249,000	+2,000	-2,700	+3,000	251,300
Cymru	3,167,300	+27,500	-35,600	+27,400	3,186,600
C a LI	61,099,800	+596,000	-566,000	+676,900	61,806,700

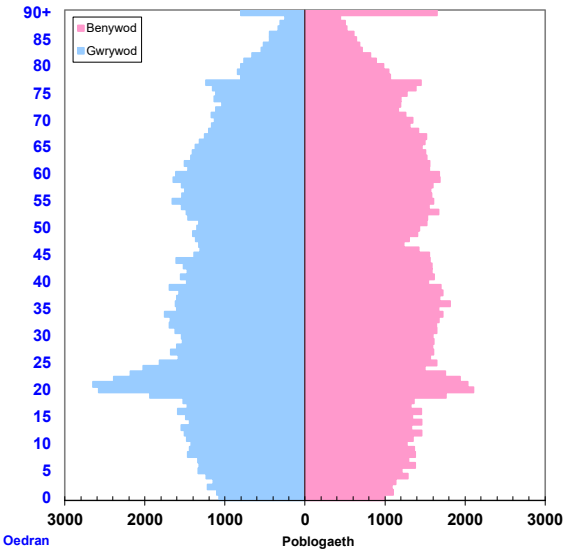
Ffynhonnell: Amcangyfrifon Canol Blwyddyn 2023-24 (crwn), SYG. Cyhoeddwyd Gorffennaf 2025.
Sylwer: Mae'n bosib na fydd y cyfansymiau'n symio oherwydd talgrynnu.

Poblogaeth fesul oedran

Yng nghanol 2024, mae cyfran poblogaeth oedran gweithio Abertawe (h.y. pob person rhwng 16 a 64 oed), sef 63.0%, yn uwch na Chymru (61.1%) a Chymru a Lloegr (62.8%). Fodd bynnag, mae gan Abertawe gyfran is o blant (0-15 oed), sef 16.7%, na Chymru (17.1%) a Chymru a Lloegr (18.3%).

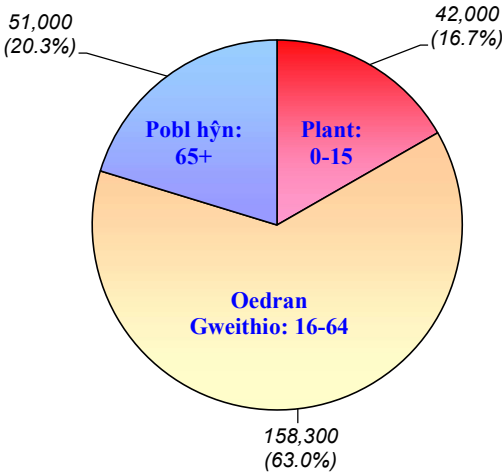
Darperir dadansoddiad manylach o boblogaeth Abertawe fesul oedran a rhyw (fel pyramid poblogaeth) yn Ffigur 2.

Ffigur 2: Poblogaeth Abertawe, canol 2024, fesul oedran a rhyw

Mae'r pyramid yn dangos cynnydd sydyn yn y grwpiau 19-21 oed, sy'n adlewyrchu presenoldeb myfyrwyr preswyl yn nwy brifysgol Abertawe.

Ffigur 1: Poblogaeth Abertawe fesul grŵp cam bywyd, canol 2024

Yna mae'r boblogaeth rhwng 22 a 24 oed yn cwmpo'n sydyn, cyn dychwelyd i batrwm mwy sefydlog yn ystod y rhan fwyaf o flynyddoedd oedran gweithio, cyn i'r niferoedd ostwng yn raddol mewn cyfnodau bywyd diweddarach.

Ceir dadansoddiad o boblogaeth canol 2024 fesul oedran mewn carfanau pum mlynedd yn Atodiad 2.

Gan ddefnyddio'r amcangyfrifon hyn, gellir cymharu cyfansoddiad poblogaeth Abertawe fesul grwpiau oedran dethol (fel yng nghanol 2024) â chyfartaleddau Cymru a Chymru a Lloegr (C a LI):

- Mae 11,400 o blant 0 i 4 oed yn Abertawe, 4.5% o gyfanswm y boblogaeth - sydd ychydig yn is na'r gyfran gyfatebol ar gyfer Cymru (4.7%) a'r C a LI (5.2%).
- Mae gan Abertawe hefyd ganran is o blant 5 i 15 oed sef 12.2% (30,600 o blant), na Chymru (12.5%) a'r C a LI (13.1%).
- Mae 33,600 (13.4%) o boblogaeth Abertawe'n bobl ifanc 16 i 24 oed, cyfradd sy'n uwch na Chymru (10.6%) a'r C a LI (10.8%), yn rhannol oherwydd myfyrwyr.
- Mae 25.9% o'r boblogaeth (65,000 o bobl) rhwng 25 a 44 oed, sydd rhwng canrannau ar gyfer Cymru (24.9%) a'r C a LI (27.0%).
- Mae 59,700 o bobl yn Abertawe rhwng 45 a 64 oed (23.8%), cyfran is na Chymru (25.6%) a'r C a LI (25.0%).
- Mae 20.3% o boblogaeth Abertawe yn 65 oed ac yn hŷn (51,000), hanner ffordd rhwng ffigurau canrannol Cymru (21.7%) a'r C a LI (18.9%).
- Mae 6,900 o bobl yn Abertawe yn 85 ac yn hŷn, sef 2.8% o gyfanswm Abertawe, ychydig yn uwch na'r gyfran yng Nghymru (2.7%) a'r C a LI (2.5%).
- Oedran canolrifol y boblogaeth yn Abertawe oedd 40.2 mlwydd oed yng nghanol 2024, sy'n 0.1 o flynyddoedd yn is na chanol 2023. Mae ffigur Abertawe islaw'r cyfartaledd ar gyfer Cymru (42.8) a'r trydydd oedran canolrifol isaf yng Nghymru (yn uwch na Chaerdydd a Chasnewydd yn unig), ond maent yn agos iawn i rai Cymru a Lloegr (40.3).

Casgliad

I grynhoi, mae'r amcangyfrifon diweddaraf ar gyfer canol 2024 yn dangos y trydydd cynnydd blynyddol yn olynol ym mhoblogaeth Abertawe, ac ychydig yn uwch na'r cynnydd canrannol cyffredinol ar gyfer Cymru. O ganol 2023 i ganol 2024, mudo rhyngwladol net oedd yn gyfrifol am dwf y boblogaeth yn Abertawe, wedi'i wrthbwysu'n rhannol gan ostyngiadau o ran mudo mewnol net (yn y DU), a newid naturiol negyddol parhaus (mwy o farwolaethau na genedigaethau) yn ystod y flwyddyn.

Sylwer: Ceir rhagor o wybodaeth genedlaethol am yr amcangyfrifon poblogaeth diweddaraf ar wefan SYG:

<https://cy.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/populationandmigration/populationestimates/bulletins/populationestimatesforenglandandwales/mid2024>

<https://cy.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/populationandmigration/populationestimates/methodologies/midyearpopulationestimatesqmi>

Os hoffech dderbyn unrhyw wybodaeth ychwanegol am yr amcangyfrifon canol blwyddyn, neu os oes gennych unrhyw ymholiadau eraill ynghylch newid mewn poblogaeth a newid demograffeg yn Abertawe, cysylltwch â'r canlynol:

Cyngor Abertawe - Gwybodaeth, Ymchwil a Systemau Gwybodaeth Ddaearyddol

Ebost: ymchwil@abertawe.gov.uk

Gwasanaethau Corfforaethol, y Ganolfan Ddinesig, Abertawe SA1 3SN.

Atodiad 1:
AMCANGYFRIFON POBLOGAETH AR GYFER AWDURDODAU LLEOL YNG NGHYMRU

Ardal Awdurdod Lleol	Cyfanswm y boblogaeth: canol 2023 (diwygiedig)	Cyfanswm y boblogaeth: canol 2024	Newid (%)
Caerdydd	379,700	383,900	+4,200 (+1.1%)
Abertawe	249,000	251,300	+2,300 (+0.9%)
Rhondda Cynon Taf	242,100	242,800	+800 (+0.3%)
Sir Gaerfyrddin	190,400	190,800	+400 (+0.2%)
Caerffili	176,600	176,900	+200 (+0.1%)
Casnewydd	165,100	167,900	+2,800 (+1.7%)
Sir y Fflint	155,600	155,900	+300 (+0.2%)
Pen-y-bont ar Ogwr	146,900	147,500	+600 (+0.4%)
Castell-nedd Port Talbot	142,000	143,200	+1,200 (+0.8%)
Wrecsam	136,900	138,200	+1,400 (+1.0%)
Bro Morgannwg	134,800	135,700	+1,000 (+0.7%)
Powys	134,600	135,100	+400 (+0.3%)
Sir Benfro	125,000	125,800	+700 (+0.6%)
Gwynedd	120,100	120,800	+700 (+0.6%)
Conwy	114,800	114,900	+100 (+0.1%)
Sir Ddinbych	97,400	98,200	+800 (+0.8%)
Sir Fynwy	94,700	94,900	+300 (+0.3%)
Torfaen	93,500	94,100	+600 (+0.6%)
Ceredigion	72,500	72,600	+100 (+0.2%)
Ynys Môn	69,200	69,100	-100 (-0.2%)
Blaenau Gwent	67,500	67,900	+400 (+0.5%)
Merthyr Tudful	58,800	59,000	+100 (+0.2%)
Cymru	3,167,300	3,186,600	+19,300 (+0.6%)
Cymru a Lloegr (C a LI)	61,099,800	61,806,700	+706,900 (+1.2%)

Ffynhonnell: Amcangyfrifon Canol Blwyddyn (diwygiedig) 2023 a 2024, SYG. © Hawlfraint y Goron 2025.

Atodiad 2: POBLOGAETH ABERTAWE (2024) FESUL GRWPIAU OEDRAN PUM MLYNEDD

Oedran	Gwrywod	Benywod	Pawb (% o'r cyfanswm)	Cymru %	C a LI %
0-4	5,800	5,600	11,400 (4.5%)	4.7%	5.2%
5-9	6,900	6,600	13,500 (5.4%)	5.4%	5.8%
10-14	7,400	6,900	14,300 (5.7%)	5.9%	6.1%
15-19	8,000	7,200	15,300 (6.1%)	5.9%	6.0%
20-24	11,800	9,300	21,200 (8.4%)	5.9%	6.0%
25-29	8,200	8,000	16,200 (6.5%)	6.0%	6.6%
30-34	8,300	8,300	16,600 (6.6%)	6.4%	7.0%
35-39	8,100	8,600	16,700 (6.6%)	6.5%	6.9%
40-44	7,600	7,900	15,500 (6.2%)	6.0%	6.5%
45-49	6,800	6,900	13,700 (5.5%)	5.4%	5.9%
50-54	7,200	7,700	14,900 (5.9%)	6.3%	6.4%
55-59	7,900	8,000	15,900 (6.3%)	7.0%	6.6%
60-64	7,400	7,800	15,200 (6.1%)	6.8%	6.1%
65-69	6,300	7,200	13,500 (5.4%)	5.8%	5.1%
70-74	5,600	6,200	11,800 (4.7%)	5.2%	4.4%
75-79	5,200	6,200	11,400 (4.5%)	4.9%	4.2%
80-84	3,300	4,100	7,400 (2.9%)	3.1%	2.7%
85-89	1,800	2,700	4,500 (1.8%)	1.8%	1.6%
90+	800	1,700	2,500 (1.0%)	1.0%	0.9%
Cyfanswm	124,300	127,000	251,300 (100%)	100%	100%

Ffynhonnell: Amcangyfrifon Canol Blwyddyn 2024, SYG. © Hawlfraint y Goron 2025.